Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

LAUSUNTO Dnro52/2023

Heikki Aro

01.09.2023

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

ASIA: E 174/2022 VP VALTIONEUVOSTON SELVITYS: KOMISSION TIEDONANTO VIHREÄN KEHITYKSEN OHJELMAN TEOLLISUUSSUUNNITELMA: EU:N HIILINEUTRAALI TEOLLISUUS KEHITYKSEN KÄRKEEN

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida otsikon mukaisesta asiasta.

MTK tukee Suomen käsitystä siitä, että Euroopan siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen on mahdollista toteuttaa Euroopan kilpailukykyä samalla vahvistaen. MTK haluaa korostaa tarvetta arvioida kokonaisvaltaisesti asiaa koskevien eri aloitteiden ja toimenpiteiden yhteisvaikutuksia.

MTK painottaa materiaali- ja resurssitehokkuuden sekä niitä tukevien kiertotalousratkaisujen keskeistä merkitystä vihreän kehityksen vauhdittajina. Suomen vahvaa osaamista maa- ja metsätalouspohjaisessa biokiertotaloudessa on voitava tukea vakaalla ja ennakoitavalla toimintaympäristöllä, joka samalla mahdollistaa markkinaehtoisen kiertotalousliiketoiminnan. Tätä liiketoimintaa tukevat kannusteet kiertotalousraaka-ainetta hyödyntävien tuotteiden ja palveluiden kilpailukykyiselle hinnoittelulle ovat tervetulleita. MTK tukee myös Suomen kannassa mainitun hiilineutraalia teollisuutta koskevan Net Zero Industry Act -säädöksen huolellista tarkastelua.

Erityisesti maa- ja metsätalouden tuotteisiin pohjautuvilla teollisuudenaloilla vihreä siirtymä edellyttää alkutuotantosidonnaisen data-aineiston hyödyntämistä. Kyseinen data-aineisto on erityisen tärkeässä roolissa ilmasto- ja luontohaittojen vähentämiseen tähtäävissä toimenpiteissä. MTK edellyttää, että näiden alojen vihreään siirtymään tarvittavaa, maa- ja metsätalouden harjoittajien hallinnassa olevaa primaaridataa on kohdeltava reilun datatalouden periaatteiden mukaisesti. Reiluun datatalouteen perustuva kiertotalousliiketoiminta edistää myös alan pk-sektorin kilpailukykyä ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tavoitteet kokeilu- ja pilotointiympäristöjen käytöstä vihreän siirtymän mahdollistajina ovat MTK:n mielestä kannatettavia.

MTK tukee Suomen kantaa työvoiman kansainvälisen liikkuvuuden edistämiseksi lainsäädännöllisillä ja operatiivisilla toimilla. Kuten komission tiedonannossa todetaan, osaavista työntekijöitä tullaan ensi vuosikymmenellä kilpailemaan. EU:n vihreän siirtymän ja siihen kuuluvien ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää valtioiden kykyä tarjota kaikille työntekijöille mahdollisuus tuottavaan työhön, sitä tukevaan kouluttautumiseen sekä muuhun oman osaamisen lisäämiseen. Samalla estetään Suomen kannassa korostettu investointien ja osaajien valuminen EU-alueen ulkopuolelle.

Vihreään siirtymään perustuva uusi liiketoiminta hakee vielä monilta osin muotoaan. Tästä syystä myös alan kansainvälistä liiketoimintaa koskeva sääntely on kehitysvaiheessa. Suomen tulee huolehtia kansallisesta liikkumavarasta esimerkiksi lupamenettelyjen kehittämisessä ja nopeuttamisessa. MTK korostaa vapaaehtoiseen hiilensidontaan perustuvan markkinan kehittämistä tukemaan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) mukaisia tavoitteita, jotka samalla myötävaikuttavat eri alojen teollisuuden mahdollisuuksiin siirtyä kohti

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

Heikki Aro 01.09.2023

hiilineutraaliutta. Näin osaltaan varmistetaan myös perusmuistioon kirjattu tarve edistää kestävän kehityksen tavoitteiden (Agenda 2030) ja ilmastotavoitteiden saavuttamista EU:n kauppa- ja investointipolitiikassa. Mikäli EU joutuu omilla tukitoimillaan vastaamaan USA:n valtiontukiin koskien vähähiilisyyttä tavoittelevia teollisia ratkaisuja, tätä ei tule tehdä leikkaamalla maatalouden tai maaseudun kehittämiseen allokoitua EU:n rahoitusta. MTK pitää myös tärkeänä huomioida EU:n kauppasopimusten vaikutukset ympäristöön, kestävään kehitykseen, tasa-arvoon sekä naisten, tyttöjen ja työntekijöiden oikeuksiin liittyviin kysymyksiin.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Heikki Aro
Asiantuntija, maaperä ja ilmasto.